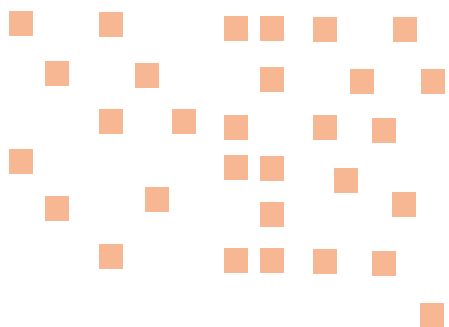

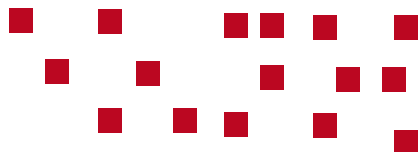
KENIA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej**

**DPU-WIKP-424/100/2025
25.02.2025**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Kenii.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: ponad 58 mln^[1]

Skład etniczny: Kikuju 17,1%, Luhja 14,3%, Kalendżin 13,4%, Luo 10,7%, Kamba 9,8%, Somali 5,8%, Kisii 5,7%, Mijikenda/Swahili 5,2%, Meru 4,2%, Masajowie 2,5%, Turkana 2,1%, inni 8,2% (dane za rok 2019 r.)^[2]

Skład religijny: chrześcijanie 85,5% (protestanci 33,4%, katolicy 20,6%, ewangelicy 20,4%, inni chrześcijanie 11,1%), muzułmanie 10,9%, rdzenne religie 1,7%, inne 1,6%, żadne 2,4%, nieokreślone 0,2% (dane za rok 2019 r.)^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Na podstawie Konstytucji z 2010 r. Kenia jest republiką.^[4]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Kraj podzielony jest na 47 hrabstw (ang.: counties), zarządzanych przez gubernatorów (ang.: governors): Baringo, Bomet, Bungoma, Busia, Elgeyo/Marakwet, Embu, Garissa, Homa Bay, Isiolo, Kajiado, Kakamega, Kericho, Kiambu, Kilifi, Kirinyaga, Kisii, Kisumu, Kitui, Kwale, Laikipia, Lamu, Machakos, Makueni, Mandera, Marsabit, Meru, Migori, Mombasa, Murang'a, Nairobi City, Nakuru, Nandi, Narok, Nyamira, Nyandarua, Nyeri, Samburu, Siaya, Taita/Taveta, Tana River, Tharaka-Nithi, Trans Nzoia, Turkana, Uasin Gishu, Vihiga, Wajir, West Pokot.^[5]

¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

Mapa. Podział administracyjny Kenii.^[6]

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Władza wykonawcza w Kenii należy do prezydenta, który sprawuje jednocześnie funkcję szefa rządu. Prezydent jest wybierany w wyborach powszechnych na 5 lat. Kadencja danego prezydenta może być sprawowana maksymalnie dwukrotnie.^{[7][8]}

Od 13 września 2022 r. prezydentem Kenii i zarazem szefem rządu jest **William Ruto**. Prezydent wybierany jest bezpośrednio w wyborach powszechnych kwalifikowaną większością głosów. Oprócz uzyskania bezwzględnej większości głosów, aby uniknąć drugiej tury, kandydat na prezydenta musi również zdobyć co najmniej 25%

⁶ Wikimedia Commons, Counties of Kenya, https://en.wikipedia.org/wiki/Counties_of_Kenya

⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

⁸ US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071207.html>

głosów oddanych w co najmniej 24 z 47 hrabstw. Ostatnie wybory prezydenckie w Kenii odbyły się 9 sierpnia 2022 r.^[9]

Kolejne wybory prezydenckie są zaplanowane na 2027 r.^{[10][11]}

Rząd i premier. Rząd mianowany jest w Kenii przez prezydenta, lecz musi zostać zatwierdzony przez Zgromadzenie Narodowe. Prezydent pełni obowiązki szefa rządu – premiera.^[12]

Parlament i wybory parlamentarne. Władzę ustawodawczą w Kenii sprawuje dwuizbowy parlament składający się ze **Zgromadzenia Narodowego** oraz **Senatu**.^[13]

Zgromadzenie Narodowe składa się z 350 członków: 290 wybieranych z okręgów wyborczych, 47 kobiet wybieranych z poszczególnych obwodów, 12 członków pochodzi z nominacji prezydenta, a dodatkowe 2 miejsca z urzędu przysługują prokuratorowi generalnemu Kenii (tylko na czas pełnienia tej funkcji) oraz marszałkowi, którego kenijscy deputowani wybierają spoza swego grona.^[14]

Senat składa się z 68 członków: 47 wybieranych bezpośrednio w obwodach, 16 kobiet nominowanych przez partie polityczne, 2 przedstawicieli młodzieży oraz 2 przedstawicieli osób niepełnosprawnych. Kadencja parlamentu wynosi pięć lat.^[15]

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się w sierpniu 2022 r. W wyborach do Zgromadzenia Narodowego zwyciężyła koalicja **Azimio La Umoja** z 173 miejscami. Drugie miejsce zajęli członkowie **Kenya Kwanza** ze 161 mandatami. W wyborach do Senatu zwyciężyli członkowie koalicji **Kenya Kwanza** z 34 miejscami. Ponadto 33 mandaty zdobyli członkowie bloku **Azimio La Umoja**.^[16]

Kolejne wybory parlamentarne przewidziane są na 2027 r.^[17]

SYSTEM PRAWNY

W Kenii system prawny oparty jest na wzorcach brytyjskich oraz prawie zwyczajowym (w tym religijnym).^[18]

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁰ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹¹ Human Rights Watch (HRW), World Report 2023 – Kenya, 12.01.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2085468.html>

¹² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁶ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

KARA ŚMIERCI

Według ostatniego raportu Amnesty International z 2024 r. w Kenii w 2023 r. orzeczonych zostało 131 kar śmierci, nie wykonano jednak żadnej egzekucji.^[19]

Ostatnia znana egzekucja w Kenii miała miejsce w 1987 r.^[20]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

W 2023 r. na terenie Kenii w wyniku różnych przypadków naruszenia bezpieczeństwa, zginęło 1 013 osób (członków służb bezpieczeństwa, bojowników i cywili), natomiast w 2024 r. w wyniku incydentów związanych z bezpieczeństwem zginęły 704 osoby.^[21]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Za bezpieczeństwo w Kenii odpowiadają siły zbrojne **Kenijskie Siły Obronne (ang. Kenya Defense Forces – KDF)**, których zadania obejmują ochronę suwerenności i terytorium kraju, rozwiązywanie sporów regionalnych, ochronę przed zagrożeniem stwarzanym przez grupę terrorystyczną al-Shabaab z siedzibą w sąsiedniej Somalii, walkę z przestępczością morską i piractwem oraz pomoc władzom cywilnym w reagowaniu na sytuacje kryzysowe, katastrofy lub niepokoje polityczne.^[22]

KDF prowadzą operacje w sąsiedniej Somalii, w celu zwalczania grupy terrorystycznej al-Shabaab oraz bierze udział w licznych regionalnych misjach pokojowych i bezpieczeństwa. KDF są wiodącym członkiem Africa Standby Force oraz uczestniczą w wielonarodowych ćwiczeniach i ma powiązania z różnymi zagranicznymi siłami zbrojnymi, w tym z Francją, Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi.^[23]

Bardzo istotnym problemem w Kenii są jednak wojny klanowe, międzyetniczne konflikty o bogactwa naturalne, wodę, dostęp do pastwisk oraz walki oddziałów

¹⁹ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2023, 29.05.2024, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/7952/2024/en/>

²⁰ Amnesty International, Death sentences and executions in 2023, 30.05.2024, <https://www.amnestykenya.org/death-sentences-and-executions-in-2023/>

²¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Somalia, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

²³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

policji i wojska z uzbrojonymi grupami przestępczymi, milicjami klanowymi oraz organizacjami terrorystycznymi, jak choćby **Al Shabaab**.^{[24][25][26]}

W Kenii bojownicy islamscy mający swoje główne bazy m.in. w sąsiedniej Somalii prowadzą również ataki przy użyciu tzw. IED, czyli improwizowanych ładunków wybuchowych, dopuszczają się ataków zbrojnych, zamachów, porwań. Skala tego rodzaju wydarzeń jest znacząca, także w odniesieniu do ilości ofiar.^{[27][28]} Al Shabaab publicznie grozi Kenii z powodu pokojowej interwencji wojsk kenijskich w Somalii. Władze Kenii zwiększyły w ostatnich latach wysiłki związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w regionach najbardziej narażonych na tego rodzaju ataki, czyli na terenie całego pogranicza somalijsko – kenijskiego.^[29]

Największą liczbę ofiar w latach 2023-2024 odnotowano w północno-wschodnich regionach przygranicznych (hrabstwa **Lamu**, **Garissa**), ale także stolicy **Nairobi**. Większość zabitych poniosło śmierć w wyniku spontanicznej przemocy tłumu oraz gwałtownych demonstracji.^[30]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

W ogólnodostępnych źródłach brak jest informacji na temat ustawodawstwa specjalnego, które aktualnie obowiązywałoby na terenie Kenii.

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2023 r. w Kenii w różnego rodzaju incydentach śmierć poniosło 545 cywilów, zaś w 2024 r. odnotowano 393 ofiar cywilnych.^[31]

²⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁵ USDOS (US Department of State), Country Report on Terrorism 2023 - Chapter 1 - Kenya, 12.12.2024, <https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2023/kenya/>

²⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/kenya/>

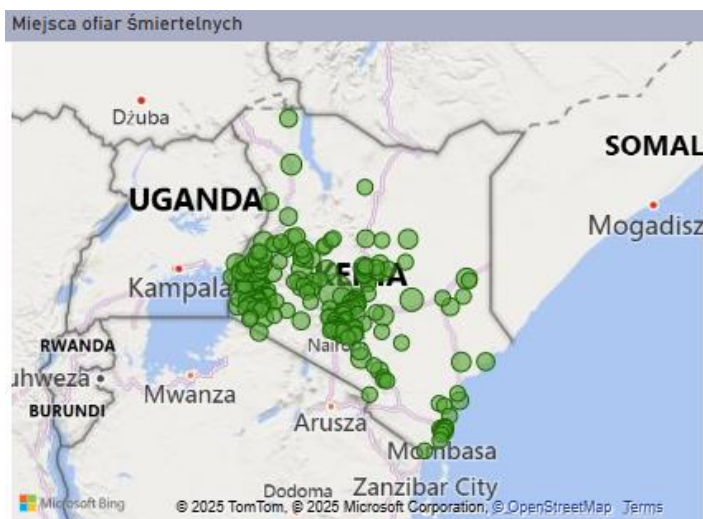
²⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁸ US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071207.html>

²⁹ UK Foreign Commonwealth Office, Foreign travel advice, Kenya, 04.11.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/kenya>

³⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

Mapa. Miejsca śmierci cywilów w Kenii w okresie: 01.01.2024-31.12.2024 (grafika wykonana przez WIKP w programie PowerBI, na podstawie danych ACLED i OpenStreetMap).^[32]

Prowincja (admin1)	Liczba zdarzeń	Liczba ofiar
Nairobi	118	35
Nyeri	5	23
Baringo	33	21
Kakamega	21	20
Siaya	30	19
Machakos	35	18
Homa Bay	18	17
Meru	34	13
Suma	753	393

Tabela. Liczba śmiertelnych ofiar cywilnych w poszczególnych jednostkach administracyjnych Kenii w okresie: 01.01.2024-31.12.2024 (tabela przygotowana przez WIKP w programie PowerBI, na podstawie danych ACLED)^[33]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. do końca 2024 r. na terenie Kenii nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[34]

³² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Military forces, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2023 r. do końca 2024 r. na terenie Kenii nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[35]

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2023 r. do końca 2024 r. na terenie Kenii nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[36]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W okresie od początku 2023 r. do końca 2024 r. na terenie Kenii nie odnotowano zagrożeń związanych ze złą sytuacją humanitarną, która byłaby spowodowana złą sytuacją bezpieczeństwa.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W Kenii utrzymuje się wysokie zagrożenie terrorystyczne. Sprawcami większości zamachów terrorystycznych w Kenii jest ugrupowanie Al Shabaab. Celem ataków są głównie siły bezpieczeństwa Kenii, ale zdarza się, że są także skierowane przeciwko cywilom, w tym np. pracownikom chińskich przedsiębiorstw.^[37]

1 kwietnia 2023 r. doszło do wybuchu ładunku podłożonego przez Al Shabaab w Ijara (Ijara, Garissa). Jedna osoba została ranna.^[38]

Dnia 4 czerwca 2023 r. członkowie Al Shabaab ostrzelali autobus w Olla (Mandera North, Mandera). 2 osoby zostały ranne. Podobny incydent miał miejsce w dniu 13 czerwca 2023 r., kiedy bojownicy Al Shabaab ostrzelali autobus w pobliżu Tarbaj (Tarbaj, Wajir). 3 osoby zostały ranne. Do ostrzelania autobusu przez członków ww. ugrupowania zbrojnego doszło również w dniu 15 czerwca 2023 r. około 6 km od miasta Tarbaj (Tarbaj, Wajir). Tym razem nikt nie został ranny.^[39]

18 lipca 2023 r. bojownicy Al Shabaab napadli na chińską firmę konstrukcyjną w Balambala-Garissa dokonując kradzieży. Nikt nie zginął w ww. incydencie.^[40]

³⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Al Shabaab, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Al Shabaab, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Al Shabaab, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

11 kwietnia 2024 r. członkowie Al Shabaab zabiło 2 cywilów w wiosce Dew (Lamu).^[41]

Dnia 7 lipca 2024 r. członkowie Al. Shabaab napadło na 8 pracowników budowy w Dadaab (Garissa). 4 z nich zostało zastrzelonych, pozostali zdołali zbiec.^[42]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W Kenii dochodzi także do sporadycznych **ataków na tle etnicznym**, dokonywanych przez różnego rodzaju podmioty, często lokalne bojówki samoobrony. Częstym powodem napaści są próby kradzieży jak również spory o ziemię i inne zasoby.

4 stycznia 2023 r. doszło do zabójstwa 3 osób w Ileret (Marsabit). Przyczyny morderstwa pozostają nieznane. W tym samym miesiącu – 12 stycznia 2023 r. doszło do napaści na wioskę Yell Kurkum (Marsabit), w wyniku której skradziony został żywy inwentarz oraz zginęło 8 osób, w tym 3 dzieci.^[43]

1 lutego 2023 r. tłum ludzi doprowadził do śmierci 2 mężczyzn w Muthiru (Embu). Ww. byli podejrzani o kradzież bydła.^[44] Podobne zdarzenie miało miejsce 6 lutego 2023 r., kiedy doszło do zabójstwa przez tłum 3 osób w Eldoret (Uasin Gishu). Przyczyną ataku miała być popełniona wcześniej przez ofiary napaści kradzież.^[45]

21 lutego 2023 r. bojówka Pokot zabiła 2 pasterzy oraz ukradła żywy inwentarz w Kachalanga (Turkana).^[46]

Dnia 2 marca 2023 r. w wyniku przemocy tłumu zginęło 2 mężczyzn podejrzanych o członkostwo w zbrojnym gangu. Do zdarzenia doszło w Kisumu (Kisumu).^[47] Tymczasem 4 marca 2023 r. w wyniku sporu o ziemię, do którego doszło w wiosce Sugubo (Kisii) zginęło 8 osób (jedna osoba spłonęła żywcem). Doszło także do zniszczenia mienia.^[48]

18 marca 2023 r. etniczna bojówka Somalijszyków zabiła 2 osoby w Yimbiti (Kitui).

Tymczasem 24 marca 2023 r. niezidentyfikowane ugrupowanie zbrojne zastrzeliło 3 pasterzy w Lolurubai (Samburu). Dzień później – 25 marca 2023 r. niezidentyfikowana bojówka zabiła 2 osoby w wiosce Lorumnae (Samburu). Przyczyny ww. ataku pozostają niejasne.^[49]

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Al Shabaab, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Al Shabaab, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

12 sierpnia 2024 r. nieznani sprawcy zaatakowali i podpalili ciężarówkę przewożącą 10 pasażerów, żywność itp. Do zdarzenia doszło w Elle Dimtu (Marsabit). Zginęło 7 osób, w tym 2 dzieci.^[50]

28 sierpnia 2024 r. bojówka Orma zaatakowała pasterzy w okolicach ujścia wody w El Niqa (Tana River). Był to akt zemsty związany z atakiem seksualnym na kobietę. W wyniku zdarzenia zginęło 5 osób, w tym 5 letnie dziecko.^[51]

4 września 2024 r. bojów Kemba zabiła 3 pasterzy w Mwingi (Kitui).^[52]

5 września 2024 r. nieznani sprawcy podpalili internat w Hillside Academy (Nyeri). W wyniku zdarzenia 21 studentów zginęło a 20 innych odniosło obrażenia.^[53]

W całej Kenii istnieje wysokie **zagrożenie porwaniami**. Na tego rodzaju zagrożenie narażeni są szczególnie pracownicy różnego rodzaju misji zagranicznych, turyści, pracownicy misji humanitarnych, lekarze i inne grupy zawodowe. Obcokrajowcy byli celem porwań w północnych hrabstwach, graniczących z Somalią i hrabstwach nadmorskich. Sprawcami tego rodzaju porwań są najczęściej terroryści z Al Shabaab.^[54]

26 stycznia 2023 r. w Nakuru (Nakuru) doszło do porwania studenta uniwersytetu Kabarak. Ww. był przetrzymywany dla okupu, jednak w dnia 30 stycznia policja zdołała uwolnić przetrzymywanego.^[55]

Dnia 3 lutego 2023 r. miało miejsce porwanie 2 studentów w Nairobi. Ww. zostali uwolnieni z rąk porywaczy.^[56]

13 czerwca 2023 r. miało miejsce porwanie chłopca albinosa w wiosce Karanja (Matunga). Ww. został później porzucony w kamieniołomie.^[57]

21 czerwca 2023 r. członkowie bojówki Turkana porwali 10-letniego chłopca z wioski Turkwei (West Pokot). Dziecko zostało uratowane przez siły bezpieczeństwa.^[58]

20 lipca 2023 r. miały miejsce dwa porwania w Kenii: działacza na rzecz praw człowieka w Kisumu (Kisumu) oraz parlamentarzysty w Nairobi.^[59]

⁵⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Abductions, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Abductions, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Abductions, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Abductions, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Abductions, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Abductions, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

W 2024 r. również dochodziło do porwań cywilów w Kenii. Ich sprawcami byli głównie członkowie sił bezpieczeństwa, jak i niezidentyfikowane osoby. Nie odnotowano jednak w związku z tymi porwaniami ofiar śmiertelnych.^[60]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Konstytucja i prawo przewidują w Kenii wolność zgromadzeń, ale władze tego kraju czasami ograniczają to prawo. Policja czasem używa nadmiernej siły, w tym ostrej amunicji i gazu łzawiącego, aby rozprężyć demonstrantów.^[61]

W latach 2023-2024 w Kenii doszło do blisko 3 149 protestów, w tym 979 gwałtownych demonstracji oraz demonstracji z interwencją służb bezpieczeństwa. W ich wyniku zginęły 2 osoby cywilne.^[62]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Siatki przestępcze w Kenii są zdominowane przez mniejsze grupy, które angażują się w różne nielegalne działania, w tym handel narkotykami, handel ludźmi, przemyt ludzi, przemyt towarów, kradzieże bydła, wymuszenia, włamania, rabunki, pranie pieniędzy, egzekucje i zabójstwa.^[63]

W ostatnim czasie wzrosła liczba nowo powstałych gangów. Angażują się one w brutalne działania, takie jak okaleczenia, porwania dla okupu i zabójstwa na tle politycznym. Grupy te handlują również bronią wykorzystywaną w atakach terrorystycznych. Niektóre sieci przestępcze mają międzynarodowe powiązania z zagranicznymi odpowiednikami.^[64]

Włoska mafia jest obecna w Kenii, angażując się w działania takie jak handel narkotykami, handel ludźmi, handel bronią i pranie pieniędzy. Grupy azjatyckie są zaangażowane w kenijskie rynki handlu narkotykami i fauną oraz pranie pieniędzy, podczas gdy mieszkańcy Afryki Zachodniej są zaangażowani w handel kokainą.^[65]

Korupcja w Kenii jest wysoce zakorzenionym problemem, a handlarze narkotyków mają powiązania z urzędnikami państwowymi. Niektórzy politycy są oskarżani o oferowanie ochrony syndykatom przestępczym. Siły policyjne również są zamieszane w korupcję, szczególnie w handel narkotykami i węglem drzewnym. Członkowie gangów często zajmują kluczowe stanowiska polityczne, zwłaszcza na szczeblu hrabstw. W konsekwencji grupy mafijne mają znaczący wpływ na procesy demokratyczne w kraju, szczególnie w Nairobi i Mombasie, gdzie wpływają na lokalne wybory m.in. poprzez przemoc. Gangi te współpracują ze skorumpowanymi urzędnikami z różnych sektorów, w tym organów ścigania, polityki, bankowości i firm

⁶⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Abductions, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶¹ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/kenya/>

⁶² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, Peaceful protests, Protests with intervention, Violent demonstrations, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶³ Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>

⁶⁴ Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>

⁶⁵ Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>

telefonii komórkowej, co ułatwia ich działalność przestępczą. Jednocześnie brak woli politycznej utrudnia wyeliminowanie działalności przestępczej w Kenii.^[66]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Kenijskie prawo przewiduje swobodę przemieszczania się wewnętrznego, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji dla swych obywateli, a rząd zazwyczaj przestrzega tych praw, jednak nakłada pewne ograniczenia na przemieszczanie się wewnątrz kraju uchodźców pochodzących z innych państw.^[67]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Skala urbanizacji jest w Kenii bardzo niska i wynosi zaledwie 29,5%.^[68]

Znaczna część migracji w Kenii odbywa się z ośrodków wiejskich do miejskich i jest napędzana nadzieją na dobrobyt gospodarczy, wyższy poziom wykształcenia i lepszą opiekę zdrowotną. Głównie męska część populacji opuszcza społeczności wiejskie i udaje się do największych miast, takich jak stolica Kenii – Nairobi oraz Kisumu, Mombasa, Eldoret i Nakuru.^[69]

Kenia odnotowała w ostatnich latach więcej migracji wewnętrznych niż międzynarodowych. Grupa wiekowa 0-14 lat ma najwyższy odsetek migrantów we wszystkich regionach Kenii, podobnie grupa wiekowa 25-29 lat. Migranci płci męskiej przewyższają liczebnie kobiety w migracji ze wsi do miast. Przemieszczanie się ludności odbywa się w Kenii głównie z obszarów wiejskich do dużych miast.^[70]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

W 2024 r. nie odnotowano uchodźców wewnętrznych w Kenii.^[71]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Kenijczycy z reguły nie wyjeżdżają do sąsiednich krajów w poszukiwaniu bezpieczeństwa. Istnieje jednak w Kenii ogólne zjawisko migracji i szacuje się, że

⁶⁶ Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>

⁶⁷ USDOS - US Department of State: 2023 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 23 April 2024
<https://www.ecoi.net/en/document/2107746.html>

⁶⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

⁶⁹ Integral Human Development, Country Profiles Kenya, <https://migrants-refugees.va/country-profile/kenya/>

⁷⁰ Integral Human Development, Country Profiles Kenya, <https://migrants-refugees.va/country-profile/kenya/>

⁷¹ NHCR - UN High Commissioner for Refugees: Regional Bureau for East and Horn of Africa and Great Lakes; EAC Region; Population of concern to UNHCR as of 31 December 2024, 28 January 2025, https://www.ecoi.net/en/file/local/2121095/RB_EHAGL_EAC_Situation_Dashboard_-_as_of_31_December_2024.pdf

poza Kenią zamieszkuje około 500 tys. obywateli tego kraju (najwięcej w Wielkiej Brytanii, USA, RPA, Kanadzie, w Niemczech i Szwajcarii).^[72]

PODSUMOWANIE

Kenia jest republiką prezydencką. W Kenii obowiązuje rozdział władzy wykonawczej, ustawodawczej i sądowej.

Kraj ten nie jest zaangażowany w żaden konflikt wewnętrzny ani międzynarodowy. Nie występuje powszechne zagrożenie życia dla ludności cywilnej.

W kraju tym nie notuje się jednak przymusowych i masowych przesiedleń.

⁷² KNOMAD, the Global Knowledge Partnership on Migration and Development, <https://www.knomad.org/data/migration/emigration?page=12>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 15.01.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2023, 29.05.2024, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/7952/2024/en/>
3. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 12.02.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>
4. <https://www.ecoi.net/en/document/2107746.html>
5. Human Rights Watch (HRW), World Report 2023 – Kenya, 12.01.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2085468.html>
6. Integral Human Development, Country Profiles Kenya, <https://migrants-refugees.va/country-profile/kenya/>
7. KNOMAD, the Global Knowledge Partnership on Migration and Development, <https://www.knomad.org/data/migration/emigration?page=12>
8. NHCR - UN High Commissioner for Refugees: Regional Bureau for East and Horn of Africa and Great Lakes; EAC Region; Population of concern to UNHCR as of 31 December 2024, 28 January 2025, [https://www.ecoi.net/en/file/local/2121095/RB_EHAGL_EAC_Situation_Dashboard - as of 31 December 2024.pdf](https://www.ecoi.net/en/file/local/2121095/RB_EHAGL_EAC_Situation_Dashboard_-_as_of_31_December_2024.pdf)
9. Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>
10. UK Foreign Commonwealth Office, Foreign travel advice, Kenya, 04.11.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/kenya>
11. USDOS - US Department of State: 2023 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 23 April 2024
12. USDOS (US Department of State), Country Report on Terrorism 2023 - Chapter 1 - Kenya, 12.12.2024, <https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2023/kenya/>
13. Wikimedia Commons, Counties of Kenya, https://en.wikipedia.org/wiki/Counties_of_Kenya